ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ

КЕЛІСІЛДІ

Қаржы министрлігінің ақпараттық технологиялар департаментінің директоры

_____________ А. Құнжубаев

«_5_» _12_ 2012 ж.

БЕКІТІЛДІ

«Электрондық коммерция орталығы» ЖШС Басқарма Төрағасы

_____________ С. Ахметов

«_29_» _11_ 2012 ж.

«е-Қаржымині» интеграцияланған автоматтандырылған ақпараттық жүйесі
«е-Қаржымині» ИААЖ «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесі

«ҚР ҚМ web-порталы» қосалқы жүйесі. Екінші кезең

ПАЙДАЛАНУШЫ БАСШЫЛЫҒЫ

_35_ парақта

2012 жылдың «_5_» _12_ бастап қолданылады

КЕЛІСІЛДІ

Ақпараттық технологиялар департаментінің Ақпараттық технологияларды дамыту басқармасының бастығы

_____________ М. Көпбаев

«_5_» _12_ 2012 ж.

КЕЛІСІЛДІ

«Электрондық коммерция орталығы» ЖШС жобалау кеңсесі жобаларының жетекшісі

«ҚР ҚМ web-порталы» жобалық бағытының жетекшісі

_____________ М. Селезнева

«_29_» _11_ 2012 ж.

Астана қ. 2012 ж.

ҚҰРАСТЫРҒАНДАР

Ұйымның атауы	Лауазымы	Аты-жөні	Қолы	Күні
«ЦЭК» ЖШС	АТ-Консалтингі департаментінің консультанты	Такменева Т.		
	АТ-Консалтингі департаментінің консультанты	Федосеева М.		
	Сапаны бақылау және жобаларды басқару әдіснамасы жөніндегі менеджер	Лукина И.		
	Ақпараттық қауіпсіздік бойынша менеджер	Дементьев В.		

АУТЕНТИЧНОСТЬ ПЕРЕВОДА ЗАВЕРЕНА

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ

КЕЛІСІЛДІ

Қаржы министрлігінің ақпараттық технологиялар департаментінің директоры

_____________ Д. Күнтубаев

«____»_____________ 2012 ж.

БЕКІТІЛДІ

«Электрондық коммерция орталығы» ЖШС Басқарма Төрағасы

_______________ С. Ахметов

«____»_____________ 2012 ж.

«е-Қаржымині» интеграцияланған автоматтандырылған ақпараттық жүйесі
«е-Қаржымині» ИААЖ «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесі

«ҚР ҚМ web-порталы» қосалқы жүйесі. Екінші кезең

ПАЙДАЛАНУШЫ БАСШЫЛЫҒЫ

_____ парақта

2012 жылдың « ____ » ________________ бастап қолданылады

КЕЛІСІЛДІ

Ақпараттық технологиялар департаментінің Ақпараттық технологияларды дамыту басқармасының бастығы

_______________ М. Көпбаев

«____»__________ 2012 ж.

КЕЛІСІЛДІ

«Электрондық коммерция орталығы» ЖШС жобалау кеңсесі жобаларының жетекшісі

«ҚР ҚМ web-порталы» жобалық бағытының жетекшісі

__________________ М. Селезнева

«____»__________ 2012 ж.

Астана қ. 2012 ж.

ҚҰРАСТЫРҒАНДАР

Ұйымның атауы	Лауазымы	Аты-жөні	Қолы	Күні
«ЦЭК» ЖШС	АТ-Консалтингі департаментінің консультанты	Такменева Т.		
	АТ-Консалтингі департаментінің консультанты	Федосеева М.		
	Сапаны бақылау және жобаларды басқару әдіснамасы жөніндегі менеджер	Лукина И.		
	Ақпараттық қауіпсіздік бойынша менеджер	Дементьев В.		

КЕЛІСІЛДІ

Қаржы Министрлігі бөлімінің атауы	Орындаушының лауазымы	Аты-жөні	Қолы	Күні
Кадрлық жұмыс пен қыбауды үйлестіру департаменті	БАҚ жұмыс басқармасының бастығы	Стамбекова Майра Советқазиқызы		
	БАҚ жұмыс басқармасының бастығы сарапшысы	Досаева Диана Русланқызы		
Ақпараттық технологиялар департаменті	Ақпараттық технологияларды дамыту басқармасының бас сарапшысы	Даулетов Айдос Мұратұлы		
	Ақпараттық технологияларды дамыту басқармасының бас сарапшысы	Беркешев Еркін Кенжеғалиұлы		

АННОТАЦИЯ

Осы құжатта «е-Қаржымині» интеграцияланған автоматтандырылған ақпараттық жүйенің (бұдан әрі – «е-Қаржымині» ИААЖ) құрамдас компоненті болып табылатын «ҚР ҚМ web-порталы» қосалқы жүйесі (бұдан әрі – қосалқы жүйе, Web-портал) пайдаланушыны4 басшылығы» сипаттамасы келтірілген.

Құжат келесі тараулардан тұрады:

- Кіріспе;
- Қосалқы жүйені қолдану мақсаты және шарттары;
- Қосалқы жүйесімен жұмыс жасауға дайындық;
- Қосалқы жүйесінің операцияларына сипаттама;
- Қосалқы жүйедегі апаттық жағдайлар;
- Қосалқы жүйені игеру бойынша ұсыныстар.

«Кіріспе» тарауындақолдану аясы, пайдаланушы дайындығының талап етілетін деңгейі, қосалқы жүйесінің мүмкіндіктерікн қысқаша сипаттау, сондай-ақ пайдаланушыны таныстыру үшін қажетті қосалқы жүйе бойынша пайдаланукұжаттам аларының тізбесі көрсетілген.

«Қосалқы жүйені қолдану мақсаты және шарттары» тарауында оны тағайындауына сәйкес қосалқы жүйесін қолдануды қамтамасыз ететін сақтау (орындау, жіберу) кезінде шарттар, қосалқы жүйелер арналған автоматтау үшін қызметтің түрлері мен функциялары көрсетілген.

«ҚР ҚМ Web-порталы» қосалқы жүйесіне жұмыстарға дайындық» тарауында құрамның сипаттамасы және деректерді дистрибутивтік тасығыштардың құрамы, деректер мен бағдарламалық қамтамасыз ету тәртібі, жұмысқа қабілеттілігін тексеру тәртібі келтірілген.

«ҚР ҚМ Web-порталы» қосалқы жүйесінің операцияларын сипаттау» тарауында функцияларды, міндеттер кешендерін (міндеттәне) рәсімдерді орындау үшін қажетті деректерді өңдеудің технологиялық үдерістерінің операцияларын сипаттау келтірілген.

«ҚР ҚМ Web-порталы» қосалқы жүйесінің апаттық жағдайлар» тарауында технологиялық үдерістерді орындау шарттарын сақтамайтын жағдайда әрекеттердің сипаттамасы келтірілген, соның ішінде техникалық құралдардан ұзақ бас тарту кезінде, қосалқы жүйесін қалпына келтіру бойыншаәрекеттер және/немесе машиналық (магниттік) тасығыштардан бас тарту кезінде деректер немесе деректерде қателерді анықтау, басқа да

апаттық жағдайларда деректердің заңсыз араласуын анықтаған жағдайдағы әрекеттер келтірілген.

«ҚР ҚМ Web-порталы» қосалқы жүйесімен жұмысты игеру бойынша ұсыныстар» тарауында игеру және пайдалану бойынша ұсыныстар көрсетілген.

Құжат келесі стандарттардың талаптарына сәйкес құрылған:

- ҚР СТ 34.010-2002 «АТ. Бағдарламалық қамтамасыз етуді сертификаттау. Бағдарламалық құжаттамаларға сараптама өткізу тәртібі»;
- МСТ 19.101 -77 «БҚБЖ. Бағдарламалар және бағдарламалық құжаттардың түрлері»;
- РД 50-34.698-90 «Әдістемелік нұсқаулар. АЖ. Құжаттардың мазмұнына қойылатын талаптар».

Мазмұны

АННОТАЦИЯ 4

ТЕРМИНДЕР, АНЫҚТАМАЛАР ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫЛАТЫН ҚЫСҚАРТУЛАР 8

1 КІРІСПЕ 9

1.1 Қолдану аясы 9

1.2 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің мүмкіндіктеріне қысқаша сипаттама 9

1.3 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің пайдаланушыларын дайындау деңгейі 10

1.4 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің пайдалану құжаттамасының тізімі 12

2 «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІНІҢ WEB-ПОРТАЛЫ» ҚОСАЛҚЫ ЖҮЙЕСІН ҚОЛДАНУ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ШАРТТАРЫ 13

2.1 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің мақсаты 13

2.2 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің функциялары 13

2.3 Қолдану шарттары 14

2.3.1 Техникалық құралдар 14

2.4 Бағдарламалық қамтамасыз ету 14

2.4.1 Кіріс ақпарат 15

2.4.2 Персоналдың саны және біліктілігі 15

3 «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІНІҢ WEB-ПОРТАЛЫ» ҚОСАЛҚЫ ЖҮЙЕСІМЕН ЖҰМЫС ІСТЕУГЕ ДАЙЫНДЫҚ 17

3.1 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің деректерін диструбиттік тасығыштың құрамы мен мазмұны 17

3.2 Қосалқы жүйенің деректерін жүктеу және бағдарламалық қамтамасыз ету тәртібі 17

3.3 Қосалқы жүйесінің жұмысқа қабілеттілігін тексеру тәртібі 17

4 «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІНІҢ WEB-ПОРТАЛЫ» ҚОСАЛҚЫ ЖҮЙЕСІНІҢ ОПЕРАЦИЯЛАРЫН СИПАТТАУ 18

4.1 ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында өзін-өзі тіркеу 18

4.1.1 ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау 27

4.2 Кірудің бірыңғай нүктесінде пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау 28

Кірудің бірыңғай нүктесінде пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау логин мен пароль арқылы жүзеге асырылады. 28

5 «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ WEB-ПОРТАЛЫ» ҚОСАЛҚЫ ЖҮЙЕСІНДЕГІ АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАР 30
5.1 Технологиялық үдерісті орындау шарттарын сақтамаған жағдайдағы әрекеттер........ 30
5.2 Деректерді қателерді анықтау немесе магниттік тасығыштардан бас тарту кезінде деректер және/немесе қосалқы жүйені қалпына келтіру бойынша әрекеттер 30
5.3 Қосалқы жүйедегі заңсыз араласуды анықтаған жағдайдағы әрекеттер 31
6 ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ WEB-ПОРТАЛЫМЕН ЖҰМЫС ІСТЕУДІ ИГЕРУ БОЙЫНША ПАЙДАЛАНУ ҰСЫНЫСТАРЫ 32
6.1 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Web-порталы» қосалқы жүйесімен жұмыстардың бақылау мысалы 32
6.1.1 «ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында пайдаланушыны тіркеу фунционалдығын әзірлеу» бизнес-үдерісі бойынша «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Web-порталы» қосалқы жүйесімен байланысты жұмыстардың бақылау мысалы 32
6.1.2 «ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау қызметін әзірлеу» бизнес-үдерісі бойынша «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Web-порталы» қосалқы жүйесімен байланысты жұмыстардың бақылау мысалы 32
6.1.3 «Кірудің бірыңғай нүктесінің пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау» бизнес-үдерісі бойынша «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Web-порталы» қосалқы жүйесімен байланысты жұмыстардың бақылау мысалы 33
ӨЗГЕРІСТЕРДІ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ 34

ТЕРМИНДЕР, АНЫҚТАМАЛАР ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫЛАТЫН ҚЫСҚАРТУЛАР

Осы құжатта келесі (1 -кесте) анықтамалар, шартты белгілер және қысқартулар қолданылады:

1 кесте Терминдер және анықтамалар

Терминдер, қысқартулар	Толық атауы
Web - портал	ҚР ҚМ бірыңғай ақпараттық ортаны білдіректін ҚР ҚМ интернет-порталы, оның маңызды құрамдас бөлігі Министрліктің электрондық ақпрараттық және интерактивтік қызметін ұсыну бойынша сервистерін құру және ақпаратты пайдалану үшін толық, жедел және ыңғайлы пайдаланушыны қамтамасыз ету болып табылады.
Авторизация	Белгілі әрекеттерді орындауға пайдаланушылар құқықтарын растау үдерісі
Аутентификация	Идентификаторының ұсынылған пайдаланушы шынайылығын тексеру
ДҚ	Деректерді логикалық байланысының ортақ пайд аланылатын жиынтық және пайдаланушылардың ақпараттық тұтынушылығын қанағаттандыруға арналған осы деректердің сипаттамасы
«е-Қаржымині» ИААЖ, Жүйе	«е-Қаржымині» интеграцияланған автоматтандырылған ақпараттық жүйесі
Логин	Ақпараттық жүйесінің пайдаланушы есептік жазбасының аты (идентификаторы)
ҚР ҚМ	Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі
ҚР ҰКО	Ұлттық куәландыратын орталығы
Қосалқы жүйе, «Web-портал» қосалқы жүйесі	«е-Қаржымині» ИААЖ «ҚР ҚМ Web – порталы» қосалқы жүйесі
ОА	Орталық аппараты

1 КІРІСПЕ

Осы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің пайдаланушы басшылығы» екінші кезеңнің бизнес-үдерісін автоматтандыратын қосалқы жүйені практикалық пайдалануға сипаттамасы бар: «ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында пайдаланушыны тіркеуқызметін әзірлеу», «сертификатын пайдаланумен Web-порталында пайдаланушылардың аутентификасы мен авторизациялау қызметін әзірлеу», «е-Қаржымині» ИААЖ қосалқы жүйесінің кірудегі бірыңғай нүктесі» («Бухгалтерлік есеп», «Кадрлық әлеуетін басқару, ҚР ҚМ кадрлық құрамы бойынша есептерді қалыптастыру және ұсыну», «Деректерді сақтау», «Аналитикалық орталық», «Қауіптерді басқару жүйесі. Қаржы бақылауы»), «Кірудің бірыңғай нүктесінде пайдаланушылардың аутентификациясы мен авторизациялау қызметін әзірлеу» болып табылады.

1.1 Қолдану аясы

Кіші ҚР ҚМ келесі бөлімшелерінің қызметін автоматтандырады:

- ҚР ҚМ Орталық аппараты;
- ҚР ҚМ Комитеттері;
- Заңды, жеке тұлғалар.

1.2 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің мүмкіндіктеріне қысқаша сипаттама

Қосалқы жүйе келесі бағыттар бойынша қызметті автоматтайды:

- ҰКО сертификатын пайдалануымен Web-порталында пайдаланушыны өздігіген тіркеу;
- ҰКО сертификатын пайдалануымен Web-порталында аутентификациялау және авторизациялау;
- Кірудің бірыңғай нүктесінде пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау.
- «е-Қаржымині» ИААЖ қосалқы жүйесіне бірыңғай кіру механизмі («Бухгалтерлік есеп», «Кадрлық әлеуетін басқару, ҚР ҚМ кадрлық құрамы бойынша есептерді қалыптастыру және ұсыну», «Деректерді сақтау», «Аналитикалық орталық», «Қауіптерді басқару жүйесі. Қаржы бақылауы»)

1.3 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің пайдаланушыларын дайындау деңгейі

Қосалқы жүйенің персоналына қойылатын негізгі талаптар, жалпы қосалқы жүйе үшін сияқты, оны дайындау тәртібң жігн білімдерді бақылау 2 кестеде келтірілген.

2 кесте – Қосалқы жүйенің персоналына қойылатын талаптар

Персоналдық санаты және рөлі	Персоналға қойылатын талаптар	Білім және дағдыларды дайындау және бақылау тәртібі
Параметриялық пайдаланушылар: Операторлар	– Компьютер клавиатурасымен жұмыстың кәсібі дағдылары; – Windows 2000/ XP жүйесінде жұмыстың негізгі дағдылары; – Желідегі тоқты жұмыстар саласындағы элементарлы білімдер; – Деректерді бақылау, енгізу, өңдеу және бақылау функцияларын орындауға сәйкес қолданбалы қосалқы жүйелердің пайдаланушы интерфейстерін білу; – Пәндік саласының негіздерін білу;	– Пәндік салаға қатысты «ЭВМ операторы» әсібі бойынша курстар; – «Операторлар үшін оқыту бағдарламасы» екінші кезектегі юлемде қосалқы жүйесімен ұмыс ж бойынша базалық курс; – Тәлімгер басшылығымен тәжірибелік жұмыс; – Бақылау: құжаттарды куәландыратын әңгімелесу, сынама жұмыс, сынау мерзімі
Көпфункционалды АРМ параметриялық пайдаланушылар	Операторлар білімінеқосымшалар – пәндік саласында кәсібі білімдер	Операторларды дайындау тәртібіне толықтырулар – «Пайдаланушыларды қыотгу бағдарламасы» көлемінде қосалқы жүйесімен ұмыс бойынша курс
Соңғы	– Windows 2000/ XP жүйесінде	– «Пайдаланушыларды

Персоналдық санаты және рөлі	Персоналға қойылатын талаптар	Білім және дағдыларды дайындау және бақылау тәртібі
пайдаланушылар	жұмыстардың негізгі дағдылары; – Жергілікті желісінде және Интернет желісінде топтық жұмысы саласында бастапқы білімдер; – Қосалқы жүйенің пайдаланушы интерфейсінің білімі	оқыту бағдарламасы» көлемінде қосалқы жүйесімен жұмыс бойынша базалық курс – Бақылау қарастырылмаған
Қосалқы жүйенің әкімшілері	– Қолданылатын операциондық жүйелердің, деректер қорларын басқару жүйелерін және жүйелі әкімшілердің тәсілдерінің кәсіби білімі; – Желілік және телекоммуникациялық технологияларды білу; – Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету технологиясын білу; – Қолданбалы қосалқы жүйенің функционалдық мүмкіндіктерін жақсы білу, кез-келген компонентті қолданбалы қосалқы жүйесімен жұмыс істей білу	Жоғары білім, «Әкімшілерді оқыту бағдарламасы» екінші кезектегі көлемінде қосалқы жүйесімен жұмыс бойынша курс
Техникалық қызмет көрсету персоналы	– Есептегіш техникасының, кабель жүйелерінің құралдарына және телекоммуникациялар құралдарына техникалық қызмет	Арнайы білім, қолданылатын техниканы өңдеу және қызмет көрсету бойынша мамандандырылған курстары

Персоналдық санаты және рөлі	Персоналға қойылатын талаптар	Білім және дағдыларды дайындау және бақылау тәртібі
	көрсету дағдылары; – Есептегіш техникасы құралдарынан бас тартуды болжау дағдылары; – Есептегіш техникасы құралдарын кіші жөндеу дағдылары	(қажет болған жағдайда)

1.4 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің пайдалану құжаттамасының тізімі

Жұмыс басталар алдында пайдаланушы әкімшінің рөлін атқарушы Пайдаланушы басшылылығының деректерімен танысуы тиіс, «ҚР ҚМ Web-порталы» қосалқы жүйесі әкімшісінің басшылығы» және «ҚР ҚМ Web-порталы» қосалқы жүйесін колдануға сипаттама» құжаттамаларымен танысуы тиіс.

2 «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІНІҢ WEB-ПОРТАЛЫ» ҚОСАЛҚЫ ЖҮЙЕСІН ҚОЛДАНУ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ШАРТТАРЫ

2.1 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің мақсаты

Қосалқы жүйеге кірудің бірыңғай нүктесі және Web-портал кіреді. Web-порталда негізінен жалпыға қол жетімді ақпарат бар және ол сыртқы пайдаланушыларға қызмет көрсету үшін жеке арнаның Интернетке қосылады. Кірістің бірыңғай нүктесінде интернетке қол жеткізу жоқ жәнеҚаржы министрлігі мен оның ведомстволары желілерінің ішінде ғана қол жетімді.

Web-портал өздігінен ҚР ҚМ ақпараттық ортаны білдіреді, оның маңызды құрамы Министрліктің электрондық ақпараттық және интерактивтік қызметтерін ұсыну бойынша сервистерді құру және ақпаратты пайдалануға ыңғайлы толық, жедел және ыңғайлы пайдаланушыны қамтамасыз ету болып табылады. Қаржы министрлігімен электрондық қызметтерді көрсету үшін мүмкіндіктерді іске асыру ҚР ҚМ 2010-2014 жылдарға Статегиялық жоспарлардың бағыттарының бірі болып табылады.

«е-Қаржымині» ИААЖ қосалқы жүйесіне қол жеткізуді ұсыну («Бухгалтерлік есеп», «Кадрлық әлеуетін басқару, ҚР ҚМ кадрлық құрамы бойынша есептерді қалыптастыру және ұсыну», «Деректерді сақтау», «Аналитикалық орталық», «Қауіптерді басқару жүйесі. Қаржы бақылауы») бірыңғай кірудің механизмі арқылы кірудің бріыңғай нүктесі арқылы жүзеге асырылады (Single Sign On). Бірыңғай кіру механизмі «е -Қаржымині» ИААЖ қосалқы жүйелерін пайдаланушылар туралы деректердіқолдауға шығындарды төмендетуге (әр түрлі қосалқы жүйелер үшін бір пайдаланушы үшін логиндер, парольдер), сондай-ақ бір есептік жазбалар үшін парольді қайталап енгізуге уақытты енгізуге мүмкіндік береді. Осы механизм қауіпсіздіктің бірыңғай конфигурациясына қатысатын «е-Қаржымині» ИААЖ қосалқы жүйесіне қол жеткізуге қарапайым ету үшін қызмет етеді.

2.2 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің функциялары

Қосалқы жүйенің екінші кезеңінің қызмет етуі жүзеге асыруына мүмкіндік береді:

- ҰКО сертификатын пайдалануымен Web-порталында пайдаланушының өздігінен тіркеу;
- ҰКО сертификатын пайдалануымен Web-порталында аутентификациялау және авторизациялау;

– Кірудің бірыңғай нүктесінде пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау.

2.3 Қолдану шарттары

2.3.1 Техникалық құралдар

Қосалқы жүйе үшін техникалық қамтамасыз ету келесіден тұруы тиіс:

– жұмыс станциясы;
– қосымшалар мен ДҚ серверлері;
– желілік жабдықтар.

Деректердің ұсынылған көлемдерін есепке алумен клиенттік жұмыс орындары үшін келесі минималды техникалық талаптарға жауап беретін техникалық құралдарды пайдалануы тиіс (3 кесте):

3 кесте – Клиенттік жұмыс орындары үшін келесі минималды техникалық талаптар

Компонент	Минималды талаптар	Ұсынылатын параметрлер
ОЖ	Windows XP Professional	Windows 7
ЦП	500+ MHz	2+ GHz
ОЗУ	192 MB	1 GB
Диск	110 - 510 MB	
Монитор	15", 1024 x 768, 256 түстер	17", 1280 x 1024, 64K түстер
TCP/IP Microsoft- сыйымды желі қолдаумен желілік адаптер		
Үйлестіру-көрсеткіш құрылғы (тышқан)		

– сервермен дербес компьютерлер байланысы үшін желілік жабдықтар.

2.4 Бағдарламалық қамтамасыз ету

Қосалқы жүйенің қызмет етуіне қатысатын немесе оны пайдалануды қамтамасыз ететін бөлімше құрылымы мен функциялары қосалқы жүйеде шешілетін және сол кезде функцияларды орындайтын рөлдік міндеттердің құрамына сәйкес келеді.

Қосалқы жүйенің бағдарламалық қамтамасыз ету «клиент-сервер» архитектурасы бойынша құрылуы тиіс және бірнеше пайдаланушылармен бір мезгілде жұмыс үшін мүмкін болуы тиіс.

Қосалқы жүйемен жұмыс жасау үшін қажетті стандартты бағдарламалық қамтамасыз ету:

Клиент:

– Операциондық жүйе: Microsoft Windows XP, Vista, 7;
– Internet Explorer 7.0[1], Mozila Firefox, Google Chrome.

Бағдарламалық қамтамасыз ету жұмысқа қабілеттілігінің функцияларын іске асыру тексеру және жеке техникалық тапсырмалары талаптарының сәйкес келуі қолданбалы бағдарламалық қамтамасыз ету және жүйелі бағдарламалық қамтамасыз етудің алдын ала қондырғыларымен жұмыс станциясында шығарылады.

Тексеру 7.0-ден төмен Microsoft Internet Explorer браузерімен – интернетті пайдаланумен жүргізіледі.

2.4.1 Кіріс ақпарат

«ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында пайдаланушыларды тіркеу қызметін әзірлеу» бизнес-үдерісі үшін кіріс ақпарат болып табылады:

– ҰКО сертификатын пайдаланумен өзін-өзі тіркеуді таңдау және жүзеге асыру мүмкіндігін ұсыну;

«ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында аутентификациясы мен авторизациялау қызметін әзірлеу» бизнес-үдерісі үшін кіріс ақпарат болып табылады:

– пайдаланушы сертификаты;

«Кірудің бірыңғай нүктесінде пайдаланушының аутентификациясы және авторизациясы қызметін әзірлеу» бизнес-үдерісі үшін кіріс ақпарат болып табылады:

– пайдаланушы логині және паролі.

2.4.2 Персоналдың саны және біліктілігі

Енгізуді қамтамасыз ететін және қосалқы жүйені пайдалануды қамтамасыз ететін персонал тобының құрамына екінші кезеңнің екінші деңгейін де келесі рөлдер қарастырылған:

Қосалқы жүйені пайдаланушылар – осы қосалқы жүйені олардың санаттарына сәйкес қолданылатын объектілер мен мемлекеттік органдардың қызметкерлері.

Ілесу тобы – орнатуға жауапты персонал, базалық, қолданбалы, желілі, коммуникациялық бағдарламалық қамтамасыз ету конфигурациясы, бағдарламалық

[1] Internet Explorer 8.0 және одан жоғары браузердің нұсқасы болған кезде өткізушінің алдыңғы нұсқаларымен сыйымды режимді қосу қажет.

қамтамасыз ету верификациясы және актуализациясы, бағдарламалық және техникалық құралдарды біріктіру, сондай-ақ қосалқы жүйенің функционалдық мүмкіндіктердің кеңеюі.

Қосалқы жүйенің әкімшілері – деректер қорының және бағдарламалық қамтамасыз етудің штаттын жұмысына жауапты персонал, деректердің сақталуын қамтамасыз ету бойынша алдын ала іс-шаралар, жүйелерді пайдаланушыны тіркеу, қол жеткізу құқығын бөлу, ақпараттық ағымдарды реттеу, қосалқы жүйемен пайдаланушылардың барлық аталған санаттарының өзара әрекет етуін ұйымдастыру.

Қосалқы жүйе үшін техникалық қызмет ететін персонал – техникалық құралдардың үздіксіз жұмысын қамтамасыз етеді, алдын алу штаттық іс-шараларды және техникалық құралдар мен кабель жүйелеріне кішігірім жөндеу жүзеге асырылады.

Персоналдың рөлдік құрамы және рөлдік саны қосалқы жүйеге кіретін техникалық құралдардың өңделген деректері, құрамы мен саны көлемінен оның санаты бойынша, қосалқы жүйенің конфинурациясын өзгерту динамикасын жеке анықталуы тиіс. Штаттық саны еңбекті нормалау ережелерінің объектілеріне қол жеткізуге сәйкес келетін болады және Тапсырыс берушімен белгіленеді.

3 «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІНІҢ WEB-ПОРТАЛЫ» ҚОСАЛҚЫ ЖҮЙЕСІМЕН ЖҰМЫС ІСТЕУГЕ ДАЙЫНДЫҚ

3.1 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің web-порталы» қосалқы жүйесінің деректерін диструбиттік тасығыштың құрамы мен мазмұны

Қосалқы жүйені орнату «ҚР ҚМ web-порталы» қосалқы жүйесінің әкімшісі басшылығы» құжатына сәйкес қосалқы жүйесінің әкімшісімен жүргізіледі.

3.2 Қосалқы жүйенің деректерін жүктеу және бағдарламалық қамтамасыз ету тәртібі

Серверге қосалқы жүйесін жіберу қосалқы жүйенің «Әкімші басшылығы» құжатына сәйкес қосалқы жүйесінің әкімшісі жүргізіледі.

3.3 Қосалқы жүйесінің жұмысқа қабілеттілігін тексеру тәртібі

6.1 тармақшасында сипатталған қосалқы жүйесімен жұмыстардың бақылау мысалдарын ойдағыдай өту қосымшалар серверінің, деректер қорының дұрыс жұмыс жасауын, сондай-ақ олардың арасындағы өзара байланысының болуын білдіреді, ол қосалқы жүйенің жұмысқа қабілеттілігін тексеру болып табылады.

4 «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІНІҢ WEB-ПОРТАЛЫ» ҚОСАЛҚЫ ЖҮЙЕСІНІҢ ОПЕРАЦИЯЛАРЫН СИПАТТАУ

Web-порталын пайдалануды бастау алдында тіркеу, соның ішінде қосалқы жүйенің қызмет етуін нақты жұмысы және кірудің бірыңғай нүктесі үшін пайдаланушыға браузердің мекенжайлық жолағынан оң жағында болатын иконаны басу жолымен өткізгіштің соңғы нұсқаларымен сыйымды режимін қосу қажет (1 сурет)[2].

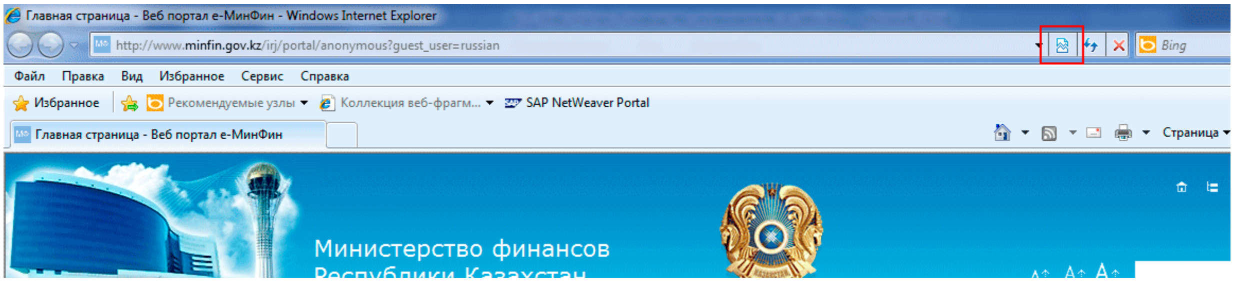

1 сурет – Сыйымдылық режимі

4.1 ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында өзін-өзі тіркеу

Web – порталда тіркеу рәсімдерін жүзеге асыру ҰКО пайдаланушы сертификаты арқылы шығарылады.

Web – порталына кіру кезіндепайдаланушы веб-түйіннің қауіпсіздік сертификаты туралы ақпараттық хабарламаны көреді. Жұмысты жалғастыру үшін пайдаланушыға «Веб - түйінді ашуды жалғастыру» сілтемесіне басу қажет (2 сурет).

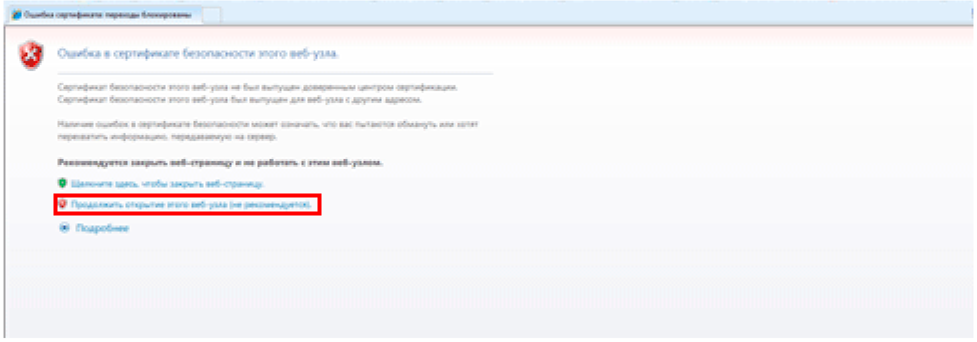

2 сурет – Веб-түйіндердің қауіпсіздігі туралы хабарлама

Одан әрі белгіленген сертификаттар тізімі көрінеді. Пайдаланушыға сертификаттар тізімінен сертификатты таңдау, «ОК» батырмасын басу жолымен таңдауды растау қажет (3 сурет).

[2] Internet Explorer 8.0 және одан жоғару браузердің нұсқасын пайдалану кезінде

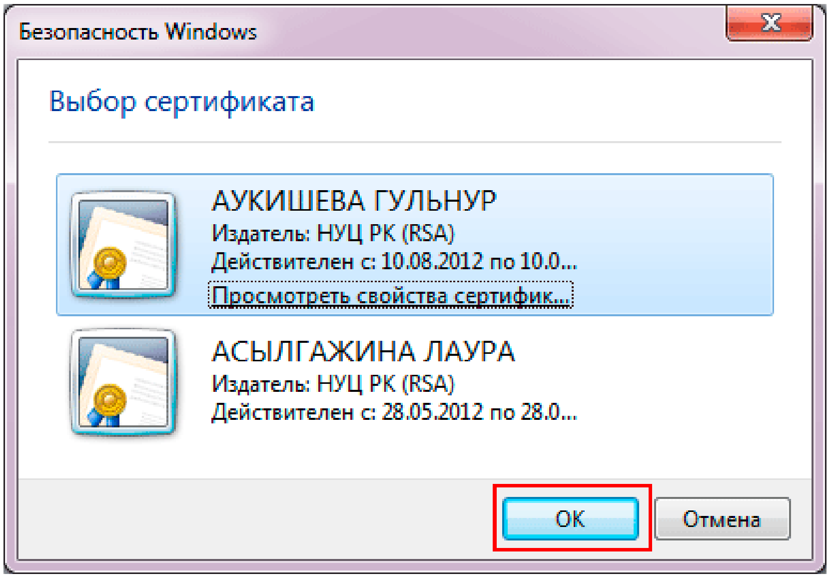

3 сурет – Таңдалған сертификатын растау

Тіркеу нысанына қол жеткізуді алу үшін пайдаланушыға Портал шапкасында болатын «сайтқа авторизациялау» сілтемесін басу қажет (4 сурет).

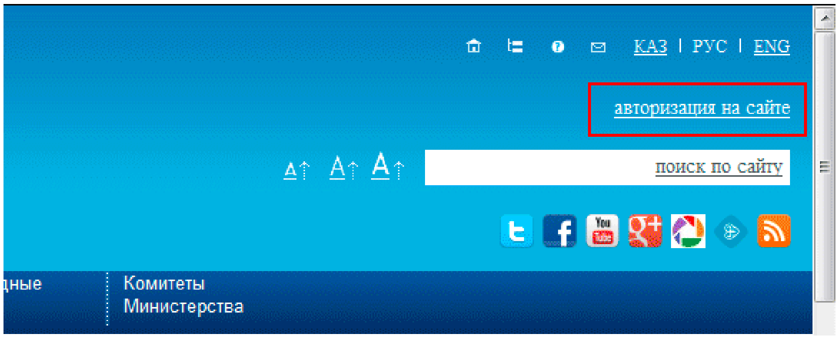

4 сурет - «сайттағы авторизация» сілтемесі

Тіркеу рәсімдерінен өткен кезде пайдаланушыға түзілген нысанда жолақты толтыру қажет (тіркеу нысаны 5 суретте ұсынылған, жолақтарды сипаттау – 4 кестеде келтірілген), «Тіркеу» батырмасын басумен енгізілген деректерді растау қажет (6 сурет).

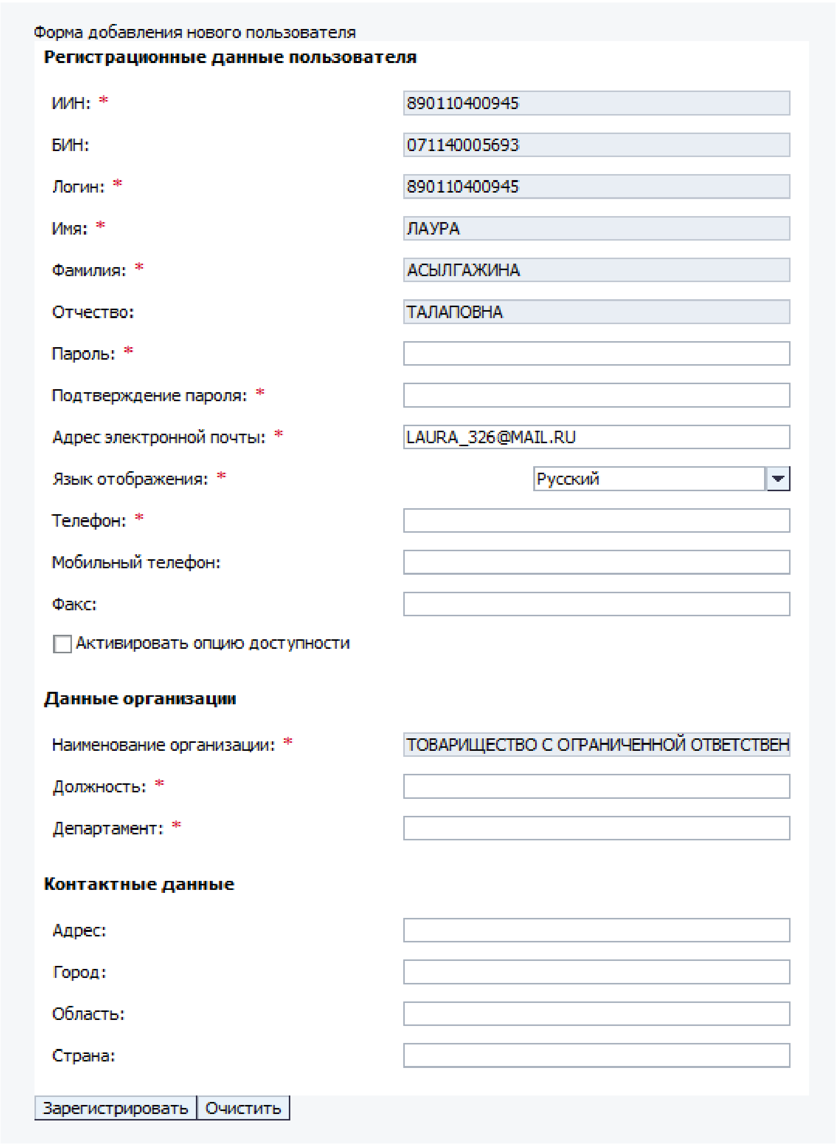
Форма добавления нового пользователя

Регистрационные данные пользователя

ИИН: *	890110400945
БИН:	071140005693
Логин: *	890110400945
Имя: *	ЛАУРА
Фамилия: *	АСЫЛГАЖИНА
Отчество:	ТАЛАПОВНА
Пароль: *	
Подтверждение пароля: *	
Адрес электронной почты: *	LAURA_326@MAIL.RU
Язык отображения: *	Русский
Телефон: *	
Мобильный телефон:	
Факс:	

☐ Активировать опцию доступности

Данные организации

Наименование организации: *	ТОВАРИЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕН
Должность: *	
Департамент: *	

Контактные данные

Адрес:	
Город:	
Область:	
Страна:	

Зарегистрировать | Очистить

5 сурет – Тіркеу нысандары

4 кесте – Тіркеу нысандары жолақтарын сипаттау

Жолақ	Түрі	Шектеу	Сөнгеннен кейінгі мағынасы	Тәртібі	Жолақтардың міндеттілігі
ЖСН	Сандық	12 сан	Сертификаттан автоматты үрде т толтырылады	Ұсынылмайтын жолақ	Міндетті жолақ
БИН	Сандық	12 сан	Автоматты	Ұсынылмайт	Міндетті

Жолақ	Түрі	Шектеу	Сөнгеннен кейінгі мағынасы	Тәртібі	Жолақтардың міндеттілігі
			толтырылады, егер толтырылса, онда сертификаттан	Ұсынылмайтын жолақ	жолақ
Логин	Символды	12 символ	Соответствует ИИН	Ұсынылмайтын жолақ	Міндетті жолақ
Тегі	Символды	255 символ	Сертификаттан автоматты үрде т толтырылады	Ұсынылмайтын жолақ	Міндетті жолақ
Аты	Символды	255 символ	Сертификаттан автоматты түрде толтырылады	Ұсынылмайтын жолақ	Міндетті жолақ
Әкесінің аты	Символды	255 символ	Сертификаттан автоматты түрде толтырылады	Ұсынылмайтын жолақ	Міндетті жолақ
Пароль	Символды	минимум 8 символ			Міндетті жолақ
Парольді растау	Символды	минимум 8 символ		«Пароль» жолағында мағыналары мен әйкес келуі тиіс	Міндетті жолақ
Электрондық поштаның мекенжайы	Символды	255 символ	Сертификаттан автоматты толтырылады	Сертификаттан автоматы толтырылады, ұсынылатын жолақ болып табылады.	Міндетті жолақ

Жолақ	Түрі	Шектеу	Сөнгеннен кейінгі мағынасы	Тәртібі	Жолақтардың міндеттілігі
				@ символын енгізу міндітті	
Көрсету тілі	Анықтамалық	255 символ	Қазақша, орысша, ағылшынша	Тілді таңдаудан кейін және тіркеуді растау, Web - портал таңдалған тілде болуын білдіреді	Міндетті емес жолақ
Ұялы телефон	Символды	255 символ		Қолмен пайдаланушымен толтырылады	Міндетті емес жолақ
Телефон	Символды	255 символ		Қолмен пайдаланушымен толтырылады	Міндетті жолақ
Факс	Символды	255 символ		Қолмен пайдаланушымен толтырылады	Міндетті емес жолақ

Жолақ	Түрі	Шектеу	Сөнгеннен кейінгі мағынасы	Тәртібі	Жолақтардың міндеттілігі
Қол жеткізу опциясын белсенділеу	Логикалық			Шектеулі мүмкіндіктермен адамдарға арналған	Міндетті емес жолақ
Ұйымның атауы	Мәтіндік		Сертификаттан автоматты толтырылады		Міндетті жолақ
Лауазым	Символды	255 символ		Қолмен толтырылады	Міндетті жолақ
Департамент	Символды	255 символ		Қолмен толтырылады	Міндетті жолақ
Мекенжайы	Символды	255 символ		Қолмен толтырылады	Міндетті емесжолақ
Қала	Символды	255 символ		Қолмен толтырылады	Міндетті емес жолақ
Облыс	Символды	255 символ		Қолмен толтырылады	Міндетті емес жолақ
Ел	Символды	255 символ		Қолмен толтырылады	Міндетті емес жолақ

Жолақ	Түрі	Шектеу	Сөнгеннен кейінгі мағынасы	Тәртібі	Жолақтардың міндеттілігі
«Тіркеу» батырмасы	Батырма			Батырмаға басқаннан кейін форматты-логикалық бақылау және деректерді сақтау жүзеге асырылады	Міндетті
«Тазалау» батырмасы	Батырма			Батырманы басқаннан кейін қолмен енгізілген деректер нөлденеді	Міндетті емес

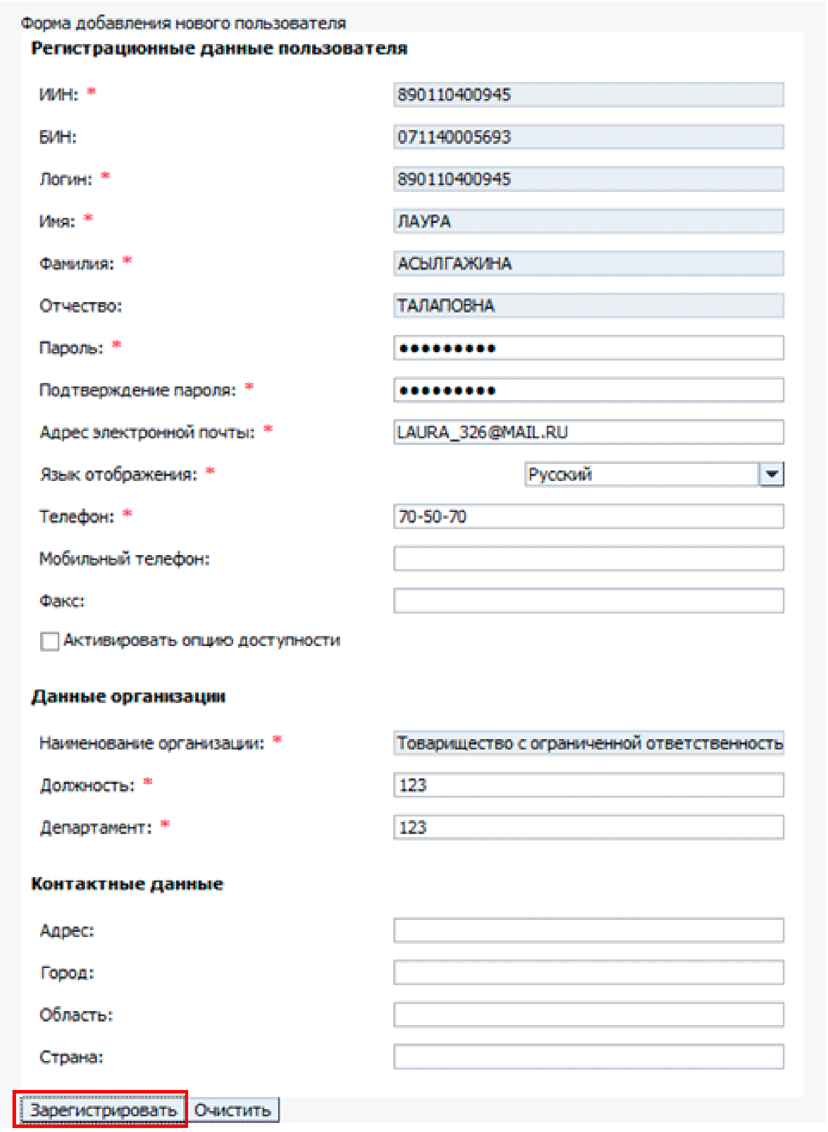

6 сурет – Енгізілген деректерді растау

Тіркеу нысандары жолдарында дұрыс емес деректерін енгізген жағдайда пайдаланушы 5 кестеге сәйкес ақпараттық хабарламаны көрсетеді.

5 кесте – Қателер туралы хабарламалар

Орыс тілінде қателердің атауы	Қазақ тілінде қателердің атауы	Қатенің туындау шарттары
Парольді растау дұрыс емес	Енгізілген парольдер бірдей емес	Пайдаланушыны тірке у кезінде туындайды, парольді дұрыс емес растау кезінде енгізген кезде

Орыс тілінде қателердің атауы	Қазақ тілінде қателердің атауы	Қатенің туындау шарттары
Парольді растау жоқ	Пароль расталмады	Парольді растауды енгізу болмаған кезде туындайды
Пароль жоқ	Пароль жоқ	Осы қате тіркеу нысанында парольдің болмаған жағдайда туындайды
Есептік жазба блокталған	Есептік жазба құлыптанған	Осы қате есептік жазбаны блоктаған жағдайында туындайды
«Департамент» жолағы дұрыс толтырылмаған, Телефон нөмірі жолағы дұрыс толтырылмаған		«Департамент», «Лауазым», «Телефон нөмірі» лауазымдрында мағыналар болмаған жағдайда туындайды

Егер деректер пайдаланушыменұрыс толтырылған жағдайда ойдағыдай тіркеу туралы ақпараттық хабарлама шығады (7 сурет).

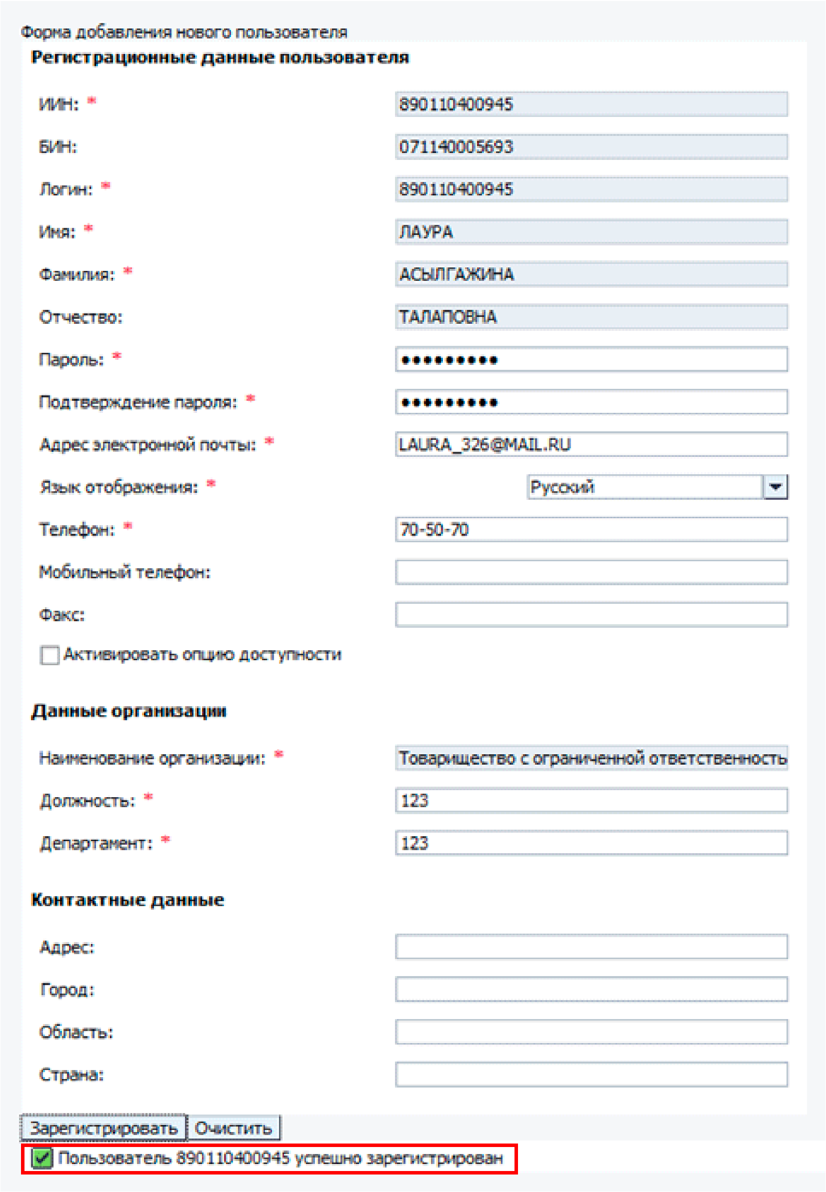

7 сурет – Табысты тіркеу туралы ақпараттық хабарлама

4.1.1 ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау

Web-порталында пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау үдерістерін жүзеге асыру пайдаланушы сертификаты арқылы жүргізіледі, оны қолдану кезінде ашық кілт және ақпарат, кілттің сәйкес иесі арасындағы сәйкестікті растайды.

Web-портал қайталап кіру кезінде сертификатты таңдауды растаудан кейін (3 сурет) пайдаланушы автоматты түрде идентификациялау, аутентификациялау және авторизациялау рәсімдерінен өтеді.

4.2 Кірудің бірыңғай нүктесінде пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау

Кірудің бірыңғай нүктесінде пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау логин мен пароль арқылы жүзеге асырылады.

Кірудің бірыңғай нүктесіне кіру кезінде авторизациялау терезесін көруге болады (8 сурет). Авторизациялау нысанындағы жолақтарының тізбесі 6-кестеде келтірілген.

8 сурет – Авторизация терезесі

6 кесте – Авторизациялау нысаны үшін жолақтардың тізбесі

Жолақ	Түр	Сипаттама
Пайдаланушының идентификаторы	Сандық	Міндетті жолақ. Пайдаланушымен қолмен толтырылады
Пароль	Сандық	Міндетті жолақ. Пайдаланушымен қолмен толтырылады

Авторизациялау нысанына деректерді енгізгеннен кейін пайдаланушы «Жүйеге кіру» батырмасын басу қажет. Батырмаға басу кезінде пайдаланушының енгізілген деректерін жүйелі тексеруді жіберу жүзеге асырылады.

Егер дұрыс емес деректер енгізілген жағдайда пайдаланушы ақпараттық хабарлама көрінетін болады (9 сурет).

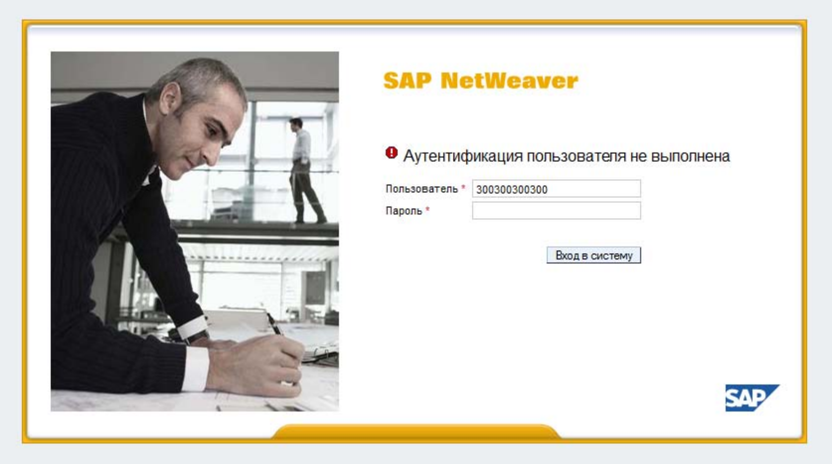

9 сурет –Дұрыс емес деректерді енгізгеннен кейін ақпараттық хабарлама

Егер енгізілген деректер дұрыс болмаса, онда пайдаланушы оның рөлдерімен тағайындалуға қатысты авторизацияланады (10 сурет).

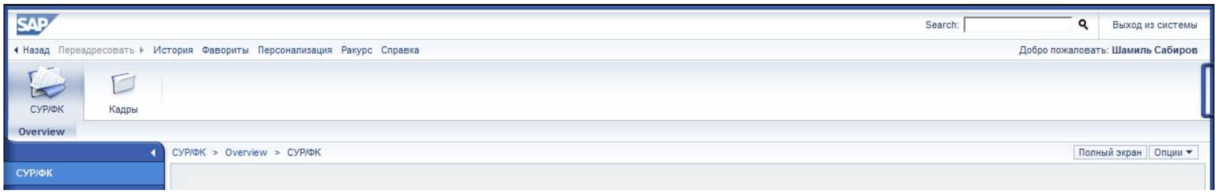

10 сурет – Пайдаланушы кірудің бірыңғай нүктесінде қосылады

Кірістің бірыңғай нүктесіндегі жұмысты аяқтау үшін пайдаланушыға «Жүйеден шығу» сілтемесін басу қажет және «Иә» батырмасын басумен әрекеттекрді растау қажет (11 сурет).

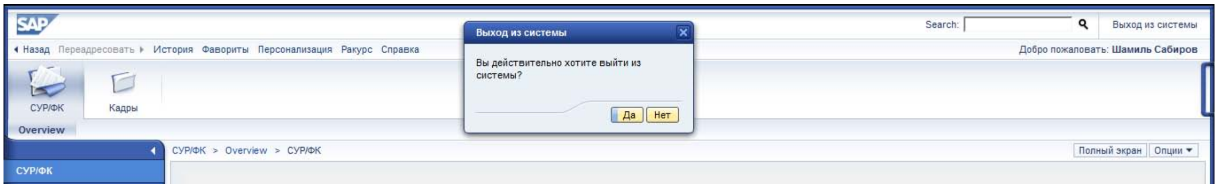

11 сурет– Жүйеден шығу

5 «ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГ І WEB-ПОРТАЛЫ» ҚОСАЛҚЫ ЖҮЙЕСІНДЕГІ АПАТТЫҚ ЖАҒДАЙЛАР

5.1 Технологиялық үдерісті орындау шарттарын сақтамаған жағдайдағы әрекеттер

Техникалық құралдардың жұмысында ақау пайда болған кезде, қосалқы жүйенің кәдімгі жұмысын қалпына келтіру келесілерден кейін жүргізілуі тиіс:

- операциондық жүйелерді қайта жүктеу;
- жоғалту деректерін қайталап енгізу;

Бас тартудан кейін қалпына келу уақыты келесіден тұрады:

- операциондық жүйелерді пайдаланушымен қайта жіберу уақыты;
- жоғалту деректерін қайталама енгізу уақыты.

ОЖ қайта жеткізуге келтірілетін аппараттық бөлігінің электрмен жабдықтау жүйесіне ақау кезінде, қосалқы жүйені қалпына келтіру ОЖ қайта жіберуден және қосалқы жүйенің орындаушы файлын жіберуден кейін болуы тиіс.

Аппараттық құралдар жұмысының қателескен кезінде (деректер мен бағдарламаларды тасығыштардан басқа) қосалқы жүйенің функцияларын қалпына келтіру ОЖ жүктеледі.

Бағдарламалық қамтамасыз етумен байланысты қателер кезінде (ОЖ және құрылғы драйверлері) қосалқы жүйенің жұмысқа қабілеттілігін қалпына келтіру ОЖ жүктеледі.

5.2 Деректерді қателерді анықтау немесе магниттік тасығыш тардан бас тарту кезінде деректер және/немесе қосалқы жүйені қалпына келтіру бойынша әрекеттер

Пайдаланушылардың дұрыс емес әрекеттері, дұрыс емес форматтары немесе кіріс деректерінің қол жетімді емес мағыналары кезінде, қосалқы жүйе тиісті хабарламаны пайдаланушыға береді, одан кейін дұрыс емес (қол жетімді емес) командасын немесе деректердің дұрыс емес деректеріне берілетін жұмыс жағдайына ауысады.

Қосалқы жүйеге одан әрі әрекеттерді орындау үшін қателер туралы хабарламаларды анықтау кезінде монитор эуранында пайда болған нұсқаулықтарды басшылыққа алуы тиіс.

Қателерді жою мүмкін болмаған жағдайда және қосалқы жүйеде одан әрі жұмыс істеу кезінде 6-кестеге сәйкес келесі ұсыныстарды орындау қажет.

6 кесте – Салдарды тарату тәсілдері және штаттан тыс жағдайлар

Штаттан тыс жағдайлар	Мүмкін болатын салдар	Салдарды жою тәсілдері	Орындаушы
Қосалқы жүйе	Пайдаланушымен	Қосалқы жүйенің	Қосалқы

қате туралы хабарламаны пайдаланушыға береді	енгізілген деректер сақталмайды	хабарламасын қты на сипаттаумен жәнне катені анықтауға қатысты әрекеттермен қосалқы жүйенің әкімшісіне қаралу қажет.	жүйенің әкімшісі
Кіші ұйе ж пайдаланушының сұранысына жауап бермейді	Пайдаланушымен енгізілген деректер сақталмайды; қосалқы жүйедегі пайдаланушы жұмысы белгілі емес мерзімге тоқтатылды	Проблеманы сипаттаумен және оны анықтау уақытынмен қосалқы жүйенің әкімшісіне қаралу	Қосалқы жүйенің әкімшісі

5.3 Қосалқы жүйедегі заңсыз араласуды анықтаған жағдайдағы әрекеттер

Деректер базасының файлын растау жағдайда немесе оны ң объектілерін дұрыс емес манипуляциялау (деректерқорының маңызды объектілерін өзгерту немесе жою), әкімшіге резервтік көшірмесінен деректер қорын қалпына келтіру қажет.

6 ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҚАРЖЫ МИНИСТРЛІГІ WEB-ПОРТАЛЫМЕН ЖҰМЫС ІСТЕУДІ ИГЕРУ БОЙЫНША ПАЙДАЛАНУ ҰСЫНЫСТАРЫ

Қосалқы жүйесімен жұмысты ойдағыдай игеру үшін дербес компьютерлермен жұмыстардың дағдылары болуы және келесілерді зерделеу қажет:

– Web-порталда қосылған тіркеумен байланысты бизнес-үдерістер;
– Кірудің бірыңғай нүктесіне қосылумен байланысты бизнес-үдерістер;
– Қосалқы жүйені пайдаланушының басшылығы;

6.1 «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Web-порталы» қосалқы жүйесімен жұмыстардың бақылау мысалы

6.1.1 «ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында пайдаланушыны тіркеу фунционалдығын әзірлеу» бизнес-үдерісі бойынша «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Web-порталы» қосалқы жүйесімен байланысты жұмыстардың бақылау мысалы

- браузер жолағында http://www.minfin.gov.kz енгізілсін;
- клавиатураның «Enter» батырмасын басу;
- «Осы веб-түйін ашуды жалғастыру» сілтемесін басу;
- Сертификаттар тізімінен қажетті сертификатты таңдау;
- «ОК» батырмасын басу;
- Internet Explorer 8.0 және жоғары браузер нұсқасын пайдалану кезінде өткізгіштің келесі нұсқаларымен сыйымды режимді қосу қажет;
- сайтқа авторизациялау сілтемесін басу;
- тіркеу нысанында жолақты толтыру;
- «Тіркеу» батырмасын басу.

6.1.2 «ҰКО сертификатын пайдаланумен Web-порталында пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау қызметін әзірлеу» бизнес-үдерісі бойынша «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Web-порталы» қосалқы жүйесімен байланысты жұмыстардың бақылау мысалы

- браузер жолағында http://www.minfin.gov.kz енгізілсін;
- клавиатураның «Enter» батырмасын басу;
- «Осы веб-түйін ашуды жалғастыру» сілтемесін басу;
- Сертификаттар тізімінен қажетті сертификатты таңдау;

- «ОК» батырмасын басу;

6.1.3 «Кірудің бірыңғай нүктесінің пайдаланушыны аутентификациялау және авторизациялау» бизнес-үдерісі бойынша «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Web-порталы» қосалқы жүйесімен байланысты жұмыстардың бақылау мысалы

- кірудің бірыңғай нүктесінің мекенжайын енгізу;
- клавиатураның «Enter» батырмасын басу;
- авторизациялау нысанында жолақтарды толтыру;
- «Жүйеге кіру» батырмасын басу.

ӨЗГЕРІСТЕРДІ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ

Парақтар нөмірлері (беттер					Құжаттағы барлық парақтар (беттер)	Құжаттың №	Ілеспе құжаттың № және күні	Қолы	Күні
Өзгеріс	өзгертілген	ауыстырылған	жаңа	жойылған					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10